

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: Al. Roșca)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

DECIZIE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Angela Procopciuc,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Angela Procopciuc împotriva lui Iurie Pașa și Valentina Pașa, intervenient accesoriu Ministerul Justiției cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 05 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 11 decembrie 2019 Procopciuc Angela a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pașa Iurie și Pașa Valentina, intervenient accesoriu Ministerul Justiției cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 06 martie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central acțiunea a fost respinsă.

La 09 martie 2020 Procopciuc Angela a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 06 martie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Prin încheierea din 19 mai 2020 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Procopciuc Angela și i-a fost acordat termen până la 15 iunie 2020 pentru lichidarea neajunsurilor și anume indicarea în cererea de apel a esenței și temeiurilor apelului, argumentele ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de drept pe care se întemeiază apelul. Fiindu-i explicat că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost restituită cererea de apel depusă de Procopciuc Angela, din motiv că apelanta nu a lichidat în termen neajunsurile din cererea de apel.

Prin decizia din 16 septembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Procopciuc Angela și s-a menținut încheierea din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți.

Tot la data de 08 iulie 2020, avocatul Angela Procopciuc a depus o cerere în instanța de apel privind restabilirea termenului, solicitând admiterea cererii, repunerea apelantului în termenul de depunere a apelului motivat și achitarea

taxei de stat corespunzătoare cu acordarea unui termen suplimentar de executare a indicațiilor încheierii din 19 mai 2020 a Curții de Apel Bălți.

Prin încheierea din 05 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea Angelei Procopciuc de repunere în termenul de depunere a apelului motivat și achitarea taxei de stat cu acordarea unui termen suplimentar de executare a indicațiilor încheierii Curții de Apel Bălți din 19 mai 2020.

La 20 octombrie 2020 Procopciuc Angela a depus recurs împotriva încheierii din 05 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii recurate cu emiterea unei noi decizii de prelungire a termenului de depunere a apelului motivat și achitarea taxei de stat.

A indicat că cererea din 08 iulie 2020 a fost modificată prin cererea din 05 octombrie 2020 prin care s-a solicitat nu restabilirea, dar prelungirea termenului de depunere a apelului motivat și achitarea taxei de stat, prin urmare a fost încălcat accesul la justiție stabilit de art.6 CEDO.

A relatat recurenta că aflarea peste hotarele țării nu a permis apelantei să aibă acces oricând la rețeaua de internet, poșta electronică, acces la materialele cauzei civile pentru a întocmi un apel motivat corespunzător, problema personală legată de urmărirea penală pe faptul omorului fiicei la fel este un motiv de imposibilitate de a se concentra la acțiuni procesuale civile din Republica Moldova, cât și imposibilitatea totală de a achita careva taxă de stat pe conturile trezoreriei, având în vedere aflarea peste hotarele țării și lipsa de acces la conturile bancare ale Moldovei. Dar necătând la acest fapt totuși la 12.06.2020 apelanta a depus apelul motivat prin poșta electronică a Curții de Apel Bălți, iar la 15.06.2020 la aceeași adresă s-a depus cerere de amânare.

A susținut recurenta că, instanța de apel a ignorat prevederile art.432 alin.2 CPC deoarece cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Procopciuc Angela urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform materialelor cauzei, încheierea a fost pronunțată de Curtea de Apel Bălți la 05 octombrie 2020, iar cererea de recurs a fost înregistrată la 20 octombrie 2020, prin urmare cererea de recurs a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

Prin decizia din 16 septembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Procopciuc Angela și s-a menținut încheierea din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Procopciuc Angela, din motiv că apelanta nu a lichidat în termen neajunsurile din cererea de apel.

Potrivit prevederilor art.368 alin.(1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, prin încheierea din 19 mai 2020 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Procopciuc Angela și i-a fost acordat termen până la 15 iunie 2020 pentru lichidarea neajunsurilor și anume indicarea în cererea de apel a esenței și temeiurilor apelului, argumentele ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de drept pe care se întemeiază apelul.

Colegiul civil, indică că Procopciuc Angela a depus în termen cererea de apel nemotivat. Prin urmare, urma să se conformeze dispozițiilor încheierii Curții de Apel Bălți din 19 mai 2020 și să depună cererea de apel motivat în termenul stabilit de instanță, acest termen fiind unul imperativ și obligatoriu.

Instanța ține să menționeze, că Procopciuc Angela recepționând încheierea din 19 mai 2020, a fost în drept să solicite instanței de apel prelungirea termenului de depunere a apelului motivat, cu anexarea tuturor probelor, ce confirmă imposibilitatea executării în termen a încheierii.

Totodată, Colegiul menționează că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116 Cod de procedură civilă.

Conform art. 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Colegiul menționează că Procopciuc Angela a depusă la 08 iulie 2020 cerere prin care a solicitat să fie repusă în termenul de depunere a apelului motivat și achitarea taxei de stat cu acordarea unui termen suplimentar de executare a indicațiilor încheierii Curții de Apel Bălți din 19.05.2020.

Or, Procopciuc Angela după restituirea cererii de apel, a solicitat prin cererea din 08 iulie 2020 repunerea în termenul de depunere a cererii de apel motivat, ceea ce este inadmisibil conform normelor de procedură civilă.

Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurenteii precum că prin restituirea cererii de apel i se îngrădește dreptul de acces la justiție, deoarece din materialele cauzei rezultă că instanța de apel a creat condițiile necesare prevăzute atât de legislația națională, cât și de cea internațională, asigurându-i apelantei posibilitatea de a-și valorifica efectiv drepturile sale procesuale.

Or, motivele invocate întru argumentarea omiterii termenului stabilit de către instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor din cererea de apel și prelungirea acestui termen, nu pot fi reținute, dat fiind faptul că aceste motive nu constituie temei de neexecutare a încheierii instanței de apel în termen.

Totodată, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurenteii precum că instanța de apel a ignorat prevederile art.432 alin.2 CPC deoarece conform art.369 alin.(1¹) CPC, asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces. Instanța de apel poate convoca participanții la proces în ședință prealabilă doar în cazul stabilit la alin.(1) lit.b).

În contextul prevederilor art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, restituirea cererii de apel din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel conform încheieri din 19 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, nu este decât o sancțiune procedurală, adică o urmare nefavorabilă, stabilită de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Tot aici, este de menționat că în dispozitivul încheierii din 19 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, instanța de apel, în esență, a menționat că neîndeplinirea în termen a indicațiilor, va genera restituirea cererii de apel.

Or, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO și în contextul circumstanțelor relevate, Colegiul menționează că recurenta nu a întreprins măsurile necesare după cum sugerează și jurisprudența CtEDO de a-și proteja drepturile de acces la instanță.

Or, părțile mai au obligația de a se folosi cu bună credință de drepturile lor procedurale rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurentă nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat cu menținerea încheierii instanței de apel din 05 octombrie 2020.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Angela Procopciuc.

Se menține încheierea din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Angela Procopciuc împotriva lui Iurie Pașa și Valentina Pașa, intervenient accesoriu Ministerul Justiției cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru